

**НОВАЧИСЬКА ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА І – ІІ СТУПЕНІВ
КЛЕПАЧІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ
ХОРОЛЬСЬКОГО РАЙОНУ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
НАКАЗ**

27.08.2020

с.Новачиха

№ 54

Про організацію роботи з питань протидії булінгу (насильству) та створення безпечного освітнього середовища в Новачиській загальноосвітній школі І – ІІ ступенів у 2020/2021 навчальному році

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» від 18.12.2018 №2657-VIII, плану заходів Міністерства освіти і науки України щодо реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на період до 2020 року, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 03.03.2016 №214, листів Міністерства освіти і науки України «Щодо організації роботи з питань запобігання і протидії домашньому насильству та булінгу» від 29.12.2018 №1/9-790, «Методичні рекомендації щодо запобігання та протидії насильству» від 18.05.2018 №1/11-5580, «Деякі питання організації виховного процесу у 2020/2021 н. р. щодо формування в дітей та учнівської молоді ціннісних життєвих навичок» та з метою попередження поширення негативних явищ в учнівському середовищі, запобігання та протидії булінгу (насильству)

НАКАЗУЮ:

1. Призначити відповідальною особою за проведення з учасниками освітнього процесу виховної роботи із запобігання домашньому насильству та булінгу вчителя правознавства Солодовник Н.Р.

2. Відповідальній особі Солодовник Н.Р.:

2.1. Розробити та затвердити план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі (додаток 1).

До 01.09.2020

2.2. Розробити та затвердити порядок подання та розгляду звернень про випадки булінгу в закладі від учнів, їх батьків, законних представників, інших осіб (додаток 2).

До 01.09.2020

2.3. Розробити та затвердити порядок реагування на доведені випадки булінгу та відповідальність осіб причетних до булінгу (додаток 3)

До 01.09.2020

3. Внести зміни до посадових інструкцій працівників закладу з урахуванням змін, зазначених в останній редакції закону України «Про освіту».

до 01.09.2020

4. Усім учасникам освітнього процесу (педагогам, обслуговуючому персоналу, батькам, учням) інформувати невідкладно директора закладу чи відповідальну особу про випадки булінгу та домашнього насильства.

У разі необхідності

5. Відповідальному за ведення сайту закладу Шевченкові С.П. розмістити на веб-сайті наступну інформацію:

– правила поведінки учнів НОВАЧИСЬКОЇ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ I-II СТУПЕНІВ;

– план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі;

– порядок подання та розгляду звернень про випадки боулінгу в закладі від учнів, їх батьків, законних представників, інших осіб;

– порядок реагування на доведені випадки боулінгу та відповідальність осіб причетних до боулінгу;

– корисні посилання для учнів, батьків, педагогічних працівників щодо протидії булінгу.

До 01.09.2020

6. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Директор школи

Н.А.Савченко

**План організації роботи із
запобігання й протидії булінгу в
НОВАЧИСЬКІЙ ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛІ І-ІІ СТУПЕНІВ**

№	Тематика й форми проведення	Дата	Відповідальний	Примітка
Нормативно-правове та інформаційне забезпечення попередження насильства та булінгу				
1	Підготовка наказу «Про запобігання булінгу (цькування) у закладі освіти»	Останній тиждень серпня	директор	
2	Підготовка наказу «Про порядок дій персоналу при зіткненні з випадками булінгу (цькування) в закладі освіти»	Перший тиждень вересня	директор	
3	Наради з різними категоріями працівників з питань профілактики булінгу (цькування): ☐ педагогічний персонал; ☐ технічний персонал.	вересень	Дирекція Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькування)	
4	Обговорення та прийняття правил поведінки в групах/класах, оформлення правил у вигляді наочного стенду	вересень	Дирекція Кл.керівники	
5	Організація механізмів звернення та встановлення інформаційних скриньок для повідомлень про випадки булінгу (цькування)	вересень	Класні керівники	
6	Створення розділу з профілактики булінгу (цькування) у річному плані закладу й оновлення інформації та нормативних документів на сайті закладу освіти; внести зміни у Статут закладу освіти	Останній тиждень серпня	директор Відповідальний за роботу сайту школи	
7	Підготовка методичних рекомендацій (інструктажів) для педагогів: ☐ з вивчення учнівського	вересень	Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу	

	колективу; ☐ з розпізнавання ознак насильства різних видів щодо дітей		(цькуванню)	
8	Оформлення тематичного стенду та класних куточків з відповідною тематикою	вересень	Класні керівники	
9	Підготовка тематичних буклетів за участю старшокласників	жовтень	Шевченко С.П.	
10	Перевірка інформаційної доступності правил поведінки та нормативних документів з профілактики булінгу (цькування)	жовтень	Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькуванню)	
11	Інформаційна акція для старшокласників	листопад	Кл.керівники	
12	Виступ на загальношкільних батьківських зборах з профілактики булінгу (цькування) в учнівському колективі	листопад	директор Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькуванню)	
13	Залучення до спільної роботи районні служби, що займаються питаннями булінгу	Вересень Протягом року	директор Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькуванню)	
Робота з вчителями та іншими працівниками закладу освіти				
14	Проведення навчальних семінарів для вчителів щодо запобігання булінгу (цькування) та заходів реагування.	Жовтень березень	Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькуванню)	
15	Інструктивні наради з питань профілактики булінгу (цькування) з допоміжним та технічним персоналом.	Вересень січень	директор Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькуванню)	
16	Тренінг для вчителів щодо запобігання булінгу (цькування) у закладі освіти	жовтень	директор Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькуванню)	
17	Співбесіда з класними	листопад	Уповноважена	

	керівниками за результатами діагностики класного колективу		особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькуванню)	
18	Консультації класних керівників з питань протидії булінгу.	Протягом року	Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькуванню)	
19	Використання можливостей навчальних предметів (право, історія, література, фізкультура) та міжпредметних зв'язків.	Протягом року	Дирекція Учителі-предметники	
Робота з учнями				
20	Проведення тренінгів для старшокласників з розвитку навичок спілкування та мирного вирішення конфліктів	Протягом року	Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькуванню)	
21	Тиждень толерантності (у рамках декади з правових знань): -Імітаційна гра для молодших школярів «Якщо тебе ображають». -«Вчимося бути толерантними» (тренінг). -«Не смійся з мене» -тематичні виховні години -інформаційна акція «Що таке булінг?» Створення тематичного буклету.	01-14. 12 2020 08.12 09.12 07-14.12 07-08.12 Протягом декади	Солодовник Н.Р. Класні керівники 1-4 класів Класні керівники 5-9 класів Класні керівники 1-9 класів Шевченко С.П.	
22	Відкриття шкільної служби підтримки	жовтень	дирекція Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькуванню)	
23	Залучення учнів до позашкільної роботи, спільна робота з громадськими організаціями й установами	Протягом року	дирекція Класні керівники	
Робота з батьками				
24	Тематичні загальношкільні батьківські збори	листопад	дирекція Уповноважена	

			особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькуванню)	
25	Підготовка пам'ятки для батьків про порядок реагування та способи повідомлення про випадки булінгу (цькування) щодо дітей, заходи захисту та надання допомоги дітям	жовтень	Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькуванню)	
26	Тематичні батьківські збори в класах	жовтень	Класні керівники	
27	Консультавання батьків щодо захисту прав та інтересів дітей	Протягом року	Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькуванню)	
Моніторинг освітнього середовища закладу освіт				
28	Самооцінка закладу освіти за показниками безпеки, комфортності, інклюзивності	Вересень Грудень травень	дирекція	
29	Анонімне анкетування учнів 5-9-их класів про випадки булінгу (цькування) у школі	вересень	Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькуванню)	
30	Анкетування батьків про безпеку в закладі освіти	вересень	Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькуванню)	
31	Діагностика стосунків у закладі освіти. Анкетування учнів та вчителів.	вересень	Дирекція Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькуванню)	
32	Аналіз інформації за протоколами комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі освіти	За необхідн.	Дирекція Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькуванню) в закладі освіти	
33	Підготовка звіту про виконання заходів про виконання плану заходів з запобігання та протидії булінгу	грудень Травень	Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу	

			(цькуванню) в закладі освіти	
34	Узагальнення всіх методичних й інформаційних матеріалів, що сприяли підвищенню рівня роботи з даного питання	червень	Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькуванню) в закладі освіти	

ПОРЯДОК

подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в закладі

Загальні питання

1. Цей Порядок розроблено відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)».
2. Цей Порядок визначає процедуру подання та розгляду заяв про випадки булінгу (цькуванню).
3. Заявниками можуть бути здобувачі освіти, їх батьки/законні представники, працівники та педагогічні працівники закладу та інші особи.
4. Заявник забезпечує достовірність та повноту наданої інформації.
5. У цьому Порядку терміни вживаються у таких значеннях:

Булінг (цькування) – діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

Типовими ознаками булінгу (цькування) є: - систематичність (повторюваність) діяння; - наявність сторін – кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності); - дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

Подання заяви про випадки булінгу (цькування)

1. Здобувачі освіти, працівники та педагогічні працівники, батьки та інші учасники освітнього процесу, яким стало відомо про випадки булінгу (цькування), учасниками або свідками якого стали, або підозрюють його вчинення по відношенню до інших осіб за зовнішніми ознаками, або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб **зобов'язані** повідомляти керівнику закладу.
2. Розгляд та неупереджене з'ясування обставин випадків булінгу (цькування) здійснюється відповідно до поданих заявниками заяв про випадки булінгу (цькування) (далі – Заява).
3. Заяви, що надійшли на електронну пошту закладу отримує директор, яка терміново повідомляє відповідальну особу.
4. Прийом та реєстрацію поданих Заяв здійснює відповідальна особа, а в разі її відсутності – особисто керівник закладу.
5. Заяви реєструються в окремому журналі реєстрації заяв про випадки булінгу (цькування).

6. Форма та примірний зміст Заяви оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу.
7. Датою подання заяв є дата їх прийняття.
8. Розгляд Заяв здійснює керівник закладу з дотриманням конфіденційності чи відповідальна особа

Відповідальна особа

1. Відповідальною особою призначається працівник закладу освіти з числа педагогічних працівників.
2. До функцій відповідальної особи відноситься прийом та реєстрація заяв, повідомлення керівника закладу.
3. Відповідальна особа призначається наказом керівника закладу.
4. Інформація про відповідальну особу та її контактний телефон оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу.

Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування)

1. За результатами розгляду Заяви керівник закладу видає рішення про проведення розслідування випадків булінгу (цькування) із визначенням уповноважених осіб.
2. З метою розслідування випадків булінгу (цькування) уповноважені особи мають право вимагати письмові пояснення та матеріали у сторін.
3. Для прийняття рішення за результатами розслідування керівник закладу створює комісію з розгляду випадків булінгу (цькування) (далі – Комісія) та скликає засідання.
4. Комісія створюється наказом керівника закладу.
5. До складу комісії можуть входити педагогічні працівники, батьки постраждалого та булера, керівник закладу та інші зацікавлені особи.
6. Комісія у своїй діяльності керується законодавством України та іншими нормативними актами.
7. Якщо Комісія визначила, що це був булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварка, тобто відповідні дії носять систематичний характер, то керівник закладу освіти зобов'язаний повідомити уповноважені органи Національної поліції (ювенальна поліція) та службу у справах дітей.
8. У разі, якщо Комісія не кваліфікує випадок як булінг (цькування), а постраждалий не згодний з цим, то він може одразу звернутись до органів Національної поліції України із заявою, про що керівник закладу освіти має повідомити постраждалого.
9. Рішення Комісії приймаються більшістю її членів та реєструються в окремому журналі, зберігаються в паперовому вигляді з оригіналами підписів всіх членів Комісії.
10. Потерпілий чи його/її представник можуть звертатися відразу до уповноважених органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та службу у справах дітей з повідомленням про випадки булінгу (цькування).
11. Батьки зобов'язані виконувати рішення та рекомендації Комісії.

Терміни подання та розгляду заяв

1. Заявники зобов'язані терміново повідомляти керівнику закладу про випадки булінгу (цькування), а також подати заяву.
2. Рішення про проведення розслідування із визначенням уповноважених осіб видається протягом 1 робочого дня з дати подання заяви.
3. Розслідування випадків булінгу (цькування) уповноваженими особами здійснюється протягом 3 робочих днів з дати видання рішення про проведення розслідування.
4. За результатами розслідування протягом 1 робочого дня створюється Комісія та призначається її засідання на визначену дату але не пізніше чим через 3 робочих дні після створення комісії.
5. Керівник закладу зобов'язаний повідомити уповноважені органи Національної поліції (ювенальна поліція) та службу у справах дітей про кваліфікований Комісією випадок булінгу (цькування) протягом одного дня

Зразок заяви

Директору (відповідальній особі)

НОВАЧИСЬКОЇ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ

I-II СТУПЕНІВ _____

(ПІБ заявника) _____

(адреса проживання) _____

(контактний телефон) _____

ЗАЯВА

Зміст заяви викладається довільно. В заяві повідомляється про випадки булінгу (цькування), а саме обставини, місце, час та яким чином здійснювався булінг (цькування). Вказується відомості про потерпілого (жертви булінгу), кривдника (булера), спостерігачів (за наявності).

_____ (дата)

Підпис

**ПОРЯДОК РЕАГУВАННЯ НА ДОВЕДЕНІ ВИПАДКИ БУЛІНГУ
(ЦЬКУВАННЯ) ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ОСІБ, ПРИЧЕТНИХ ДО
БУЛІНГУ**

1. У разі виникнення такої ситуації учень повинен звернутися до дорослого (батьків, відповідальної особи, класного керівника, вчителя, директора закладу освіти).
2. Дорослі (батьки, або особи, які їх замінюють) надають заяву за відповідною формою директору закладу або повідомляють відповідального за виконання заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в школі.
3. Педагогічні працівники по факту виявленого правопорушення чи інших негативних проявів учнями закладу освіти, оперативно інформують адміністрацію школи.
4. Директор школи має розглянути звернення у встановленому порядку.
5. Директор школи створює комісію з розгляду випадків булінгу, яка з'ясовує обставини булінгу.
6. Видається наказ про проведення розслідування.
7. Затверджується склад комісії з розгляду даного випадку. До складу комісії входять педагогічні працівники, батьки постраждалого та винного (за їх згодою).
8. Проводяться засідання комісії з розгляду даного випадку.
9. Результати розслідування оголошуються на засіданні комісії батькам (чи їх представникам) потерпілого та винного.
10. За результатами висновку комісії з розслідування у разі виявлення факту булінгу, а не одноразового конфлікту, дані повідомляються уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та Службі у справах дітей Хорольської районної держадміністрації про випадки булінгу (цькування) у закладі освіти.
11. Особи, які за результатами розслідування є причетними до булінгу, несуть відповідальність відповідно до частини другої статті 13 (вчинення правопорушень за статтею 1734) Кодексу України про адміністративні правопорушення.
12. Розробляються заходи щодо здійснення соціально-педагогічного патронажу осіб, які постраждали від булінгу (цькування), стали його свідками або вчинили булінг (цькування).
13. Класні керівники надають консультативну допомогу батькам (чи їх представникам).